

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

S žáky ohroženými školní neúspěšností může pracovat každý pedagogický pracovník školy - zejména však metodik prevence či výchovný poradce. Ten ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření.

Třídní učitelé vyhodnocují prospěch žáků ve třídě, u neprospívajících zjišťují příčinu neúspěchu. Po vyhodnocení je v případě potřeby vypracován Plán pedagogické podpory.

Neúspěchem ve škole mohou být ohroženi žáci a žákyně:

- se speciálně vzdělávacími potřebami,
- kteří nastoupili do školy,
- při přechodu na 2. stupeň ZŠ,
- kteří přešli z jiné školy,
- kteří jsou déle nebo často nemocní a mají dlouhodobou absenci,
- u nichž nastala změna rodinné situace,
- s odlišným mateřským jazykem.

Neúspěch ve škole se může projevit zhoršením prospěchu či neprospěchem, problémovým chováním – porušováním školního řádu, záškoláctvím, problematickým postavením v třídním kolektivu.

Na pedagogické radě školy je vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem a všichni jsou s ní seznámeni.

V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně informováni rodiče prostřednictvím třídních učitelů. V případě, že tak již bylo učiněno a nepřineslo to výsledky, jsou informováni prostřednictvím vedení školy.

Výchovný poradce spolu s třídním učitelem a vyučujícím daného předmětu projedná na schůzce ve škole se zákonnými zástupci neprospívajícího žáka jeho studijní výsledky a navrhne možnosti řešení. V případě potřeby či zájmu je nabídnuto neprospívajícímu žákovi a jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP a SVP.

Úspěšnost ve škole je podmíněna mnoha faktory. Úspěch žáka ve škole nezávisí jenom na jeho schopnostech, ale také na jeho sebehodnocení a míře sebedůvěry.

Problémy žáka ve vyučovací hodině

- nerozumí výkladu, nechápe,
- neumí pracovat s učebnicemi a jinými texty,
- nedokáže určit podstatné informace,
- neumí se soustředit,
- opakovaně je v práci vyrušován okolními vlivy.

Problémy s domácí přípravou

K problémům s domácí přípravou vede nejčastěji:

- slabá vůle (nedokáže se přinutit k domácí přípravě),
- nedostatek návyků pro samostudium (nemá vytvořený systém učení),
- problémy v komunikaci s vyučujícím,
- strach z vyučujícího, obava sdělit, že něčemu nerozumí,
- nezájem o výuku, v hodině nepracuje, nechce pracovat a rozptyluje spolužáky – odmítá nabízenou pomoc vyučujících.

Ostatní problémy, které mohou negativně ovlivnit studium

- dlouhodobé zdravotní problémy,
- změna bydliště, dojíždění,
- problémy v rodině (rozchod rodičů, úmrtí jednoho z rodičů, špatná ekonomická situace rodiny),
- strach z neúspěchu,
- problémy v sociálním prostředí vrstevníků.

Formy práce s neúspěšnými žáky

Pro úspěšnost programu jsou podstatné formy a metody práce využívané učitelem, k nimž zejména patří:

- zachytit problém co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti,
- úzce spolupracovat s PPP, SPC a rodiči,
- pomoc rodičům (např. zajistit různá odborná vyšetření),
- uplatňovat individuální přístup k žákům, respektovat jejich individuální tempo a posilovat motivaci žáků,
- nabízet žákům individuální konzultace,
- zvolit takové formy a druhy ověřování znalostí a dovedností, které odpovídají schopnostem žáka a posilují pozitivní motivaci,
- v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka,
- využívat podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení,
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky,
- nezdůrazňujeme nedostatky a chyby žáka.

Nástroje na koordinaci péče o žáky se SVP

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně

- Plán pedagogické podpory,
- Individuální vzdělávací plán,
- Předmět speciálně pedagogické péče,
- Asistent pedagoga.

Nástup žáka do školy

oblast prevence

- co nejdelší dobrá motivace – zažívání příjemných věcí a úspěchu,
- hodnocení žáků vzhledem k jejich osobnímu pokroku, nesrovnávat s nastavenou laťkou, každé dítě je na školu připraveno jinak,
- zjišťovat příčiny selhávání, snažit se je odstranit a podpořit žáka vhodnou formou
- komunikace s rodiči – s rodiči je nutné komunikovat.

oblast intervence

- pokud žák selhává, je nutné upravit vyučovací metody,
- všechny postupy je nutné vysvětlit rodičům, aby mohli podobně přistupovat k dětem doma při přípravě na vyučování – zacílení na konkrétní problém,
- pokud ale žák výrazně selhává i nadále – je nutná přesná diagnostika příčin problému – konzultace se školním psychologem, vyšetření v PPP, SPC.

Přestup žáka na druhý stupeň

- dopřát čas na adaptaci,
- komunikace mezi učiteli - 1. a 2. stupeň – předávání zkušeností,
- adaptační období – podpora vzájemné důvěry, nabídnutí pomoci.

Změna školy

- změna školy znamená změnu školního vzdělávacího programu – soulad musí zajistit vyučující
- neznamená to, že je povinností učitelů žáka vše doučit (za změnu školy je odpovědný rodič), ale je vhodné žákovi vytvořit podpůrnou síť – komunikace učitel – rodič – žák – informovanost, jak žák zvládá adaptaci atd.

Nemoc, zvýšená omluvená absence

- při dlouhodobé nemoci je třeba s rodinou žáka spolupracovat, zajistit doplňování učiva, ulehčit návrat žáka po nemoci do školy -v případě potřeby je vhodné vypracovat plán doplnění učiva (popř. naplánovat přezkoušení),
- sledovat absenci žáka – zda krátkodobé absence z důvodu návštěvy lékaře, nevolností, rodinných důvodů, nejsou pravidelné v době, kdy se píše prověrka, kdy má být žák zkoušen, zda se nejedná o konkrétní dny v týdnu

Změna situace v rodině

- zjišťovat, komunikovat, snažit se o dobré klima a podporovat vzájemnou důvěru,
- sledovat nejen velmi slabé žáky, ale také ty, kteří se výrazně zhoršili, začali být vůči plnění školních povinností apatičtí, zhoršilo se chování
- rodičům v případě potřeby doporučit odbornou pomoc.

Špatná sociální situace

- dodat žákovi pomoc a podporu,
- pracovat na tom, aby se dítě nestalo terčem posměchu,
- řešit problém s rodiči,
- v případě přetrvávajících problémů kontaktovat příslušný OSPOD, či vhodné další např. neziskové organizace.

Problémové (závadové) chování, záškoláctví

- porušení školního řádu nepřehlížet,
- pokud nepomůže prevence, závadové chování řešit v souladu se školním řádem
- důsledné řešení zvýšené omluvené absence.

Šikanování apod. je řešeno v Preventivním programu školy a jeho přílohách.

V Lubné 1. 9. 2023

Mgr. Radek Vyskočil, ředitel

